

SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VI. aastakäik.

Neljapäeval, 8. oktoobril 1925. a.

VI. aastakäik.

Pariisi suurvõistlused.

Hoffil jälle ilmerekord.

Pühapäeval peeti Pariisis kergejõustiku võistlusi, millest tervelt 12 rahvust osa võtsid oma valitud esitajate läbi. Koos oli peaaegu tervena Euroopa spordielit ja ei puudunud ka Illinoisi ülikooli ameeriklaste trupp, kes oma ringreisil otsaga Pariisi jõudnud. Väljapaistvamatest saavutustest on nimetada Hoffi uut ilmerekordi teivashüppes, rootslase Petterssoni ilmerekordi kordamist 400 mtr. tõkkejooksus. Kõrget liiki tagajärg on veel haitilase Catori kaugushüpe.

Võitjate tagajärjed olid: 100 mtr. — van der Berghe, Holland, 10,6; 200 mtr. — Evans, Ameerika, 21,4; 400 mtr. — Engdahl, Rootsi, 49,6; 800 mtr. — Martin, Shveits, 1.55,0 (Martin sai shveitsi liidult startimisloa diskvalifikatsiooni peale vaatamata); 1500 mtr. — Baraton, Prantsuse, 4.08,0; 5000 mtr. — Berg, Soome, 15.09,0; 110 mtr. tõkkeid — Riley, Ameerika, 15,0; 400 mtr. tõkkeid — Pettersson, Rootsi, 53,8; kaugus — Cator, Haiti, 7,61; kõrgus — Gaspar, Ungari, 1,85; teivas — Hoff, Norra, 4,26 (uus ilmerekord); kuul — Paoli, Prantsuse, 13,93; ketas — Niittymaa, Soome, 44,43.

Soome üliõpilaste esivõistlustel

saavutati pühapäeval ühialva ilma tõttu keskpäraseid tagajärgi: kuul — Torpo 13,90; 400 mtr. — Tuovinen 55,4 (ka vana dr. Pihkala jooksis kaasa ja tuli kolmandaks ajaga 56,5); 100 mtr. Husgafvel 11,5; 3000 mtr. — O. Andersen 9,19,2; kõrgus — Kekkonen 1,70; 200 mtr. — Aström 22,3; ketas — Ikonen 39,21; kaugus — Hakola 6,88; 800 mtr. — Ekqvist 2,05,6.

Soomlased Malmös löödud.

Peale maavõistlust Daaniga pidasid soomlased läbisõidul Rootsis Malmös sõprusvõistluse. Malmöslased olid terve võistluse ülekaalukad ja võitsid selle 5 : 1. Poolajaks oli seis 3 : 1. Soome koosseis oli sama, mis maavõistlusel Daani vastu. Ainsa värava Malmöle lõi Koponen.

Stokholmis

peetud rahvusvahelistel kergejõustiku võistlustel võitis soomlane Aström 200 mtr. 22,1, mis on uus Soome rekord. 400 mtr.-is sai ta lüüa Engdahlilt käest ajaga 49,0, jookstes ise 49,4. Dicksoni pokaali võitis tänavuseks F. Eriksson, jookstes 1 ingl. miili 4,25,2. 5000 mtr. võitis samal võistlusel J. Bergström 15,32,4 ja 800 mtr. R. Johanson 1,58,3.

Paulen võitnud Ameerikas.

Hollandlase Pauleni debüüt Ameerikas lõppes suure eduga — ta võitis Minneapolis 600 yardi jooksul Ameerika parima mehe Helffrichi 1.12,8. Peab tähendama, et Paulenile üldse sobivad kõige paremini maad 500—600 mtr., 400 mtr. tundub talle veidi lühikesena ja 800 mtr. jälle pikana.

12 aasta eest.

Sportline idüll 1913. aastal Tondi „düünides“, Tallinna lähedal, kus meie selleaegne sportline boheem oma paremad päevad veetis. Iga pühapäeva hommikul rännati spordiabinõudega varustatult sinna välja ja siis kestis seal kõva sporditöö kuni õhtuni, mille vahelduseks lepinkus kohvi keedeti, piima joodi ja karutükke tehti.

Ülevõttel on näha paljuid praegusi suursportlasi ja sporditegelasi. Püsti seisavad vasakult alates: Koppel, Kalevi veesportlane, Jüri Lossman, Joh. Villemson, Kleitsmann, väljapaistev uisutaja ja kergesportlane sel ajal, tundmatu, Truu, veesportlane, Magnus †, v. s. Sport'i end. juhatusliige ja Aleks. Klumberg.

Istuvad: Tohver, Kalevi juhatusliige, Piimson, esimene eestlane, kes üle

6 mtr. kaugust hüppas (6.02), G. Kiilem, vanema põlve suurjooksja, Susi, selleaegne uisumeister, Bergman, parem maratonimees, Joh. Lossman, kes tegutses massöörina, J. Lepp, praegune jalgpalliliidu esimees ja Preisnann, omaaegne rekordimees vasaraheitel.

„Düünides“ loodi õieti eluline alus selle suursportlaspõlvele, kes meie kergejõustiku on viinud euroopalikule tasapinnale ja kelle veteraanid seisavad praegu veel meie spordiliikumise eesrinnas. Praeguse vaate järele sportimiseks täiesti võimatu olud ja kehvad abinõud, kuid ülekeev noorusenergia, tüse seltsimehelikkus ja humoor, mis kõiki ettevõtteid kandis, on annud uskumatut edu, vaevalt loodetavat ja vaevalt usutatvatki sel muretul ja päikseküllasel ajal 12 aasta eest.

Hispaania — Ungari 1—0.

Pühapäeval peeti Budapestis esimene jalgpalli maavõistlus Hispaania ja Ungari vahel, mis eelmise õnnelikult võitjaks tõi. Poolaeg möödus väravateta, kuna 52. minutil Hispaania paremsesine võiduvärava märkis. Pealtvaatajaid 30.000.

Juubeli karikavõistlustel

mida Saksa jalgpalliliit oma 25-aastase tegevuse puhul korraldas, lõi Lõuna-Saksa Berliini 7:0 ja Kesk-Saksa Ida-Saksat 9:0.

Leon Jucevicz,

Eestis pikemat aega elanud Poola kiirusutaja ja kergesportlane, on tulnud tänavu Brasillia meistriks 1500 mtr. jooksus ajaga 4.21,2, nagu ta meile teatab.

Tasuta aastakäike,

millest viimasel E. Spordilehes teade ilmus, hakatakse välja jagama talituses äripäeviti 10. oktoobrist alates kella 11—2-ni.

Seltside esitajaid palutakse tarvilised volitused kaasa võtta.

Poiste ja tüdrukute kehaline kasvatus psühholoogilisest seisukohast.

Dr. Rudolf Bode järel.

Aine käsitus nõuab kõige pealt psühholoogilise seisukoha kindlaksmääramist füsioloogilise seisukoha vastu. See on võrdlemisi raske, kuna teaduslased, mille eesmärgiks inimese tundaõppimine, üksteisest raskelt lahutatavad ja lähedalt suhtuvad. Sellest on tekkinud isegi vahepealsed teaduslased psühofüüsika, eksperimentaalne spordi psühholoogia, mis siiski lõpuks psühholoogilised küsimused on tahaplaanile jätnud ja mõotmissaavutusi on esitanud psühholoogiliste leidudena, unustades seejuures, et see olemise osa tõepoolest mõotmatu on. Greeka filosoofia jagab inimterviku kolme ossa: keha, vaim ja hing. Psühholoogia tähendab tõlgitult hingeteadus. Selle järel võime nüüd oma ülesande vormuleerida: mehe ja naise hingeliste eriluste suhtumisest tingitud erinevus kehakultuurilistes harjutustes.

Sellest seisukohast välja minnes tõuseb tarvidus neid hingelisi omadusi leida, mis mehe ja naise hinge ehituses määravad on ja kehalise kasvatuses suhtes tähtsust omavad. Kuid kas on võimalust hinge struktuuri kuidagi määrata? Kas ei ole hing midagi, mis inimeses sügaval peidetud ja ligipääsmatu? Et mitte liiga kaugete laskuda, võtame vastusena nendele küsimustele tõekspidamise, et keha ja hing on ühe terviku polariteetid, kui magnetiseeritud raudpulgale põhja- ja lõunapoolus, mis tihedalt ühendatud, kuid ometigi üksteisest lahus. Meie küsimusele ülekantult oleks see: igas inimese kehalises avalduses peegeldub inimese hing. Võõra inimese hinge tundaõppimiseks jälgime tema kehalisi avaldusi, ja mõne inimese hingeelust ei ole meil sagedasti teada muud, kui mõnda mälestust ta nähtud liigutustest. Nüüd võime veel lähemalt oma teemat vormuleerida: Missugused kaaluvad erilused mehe ja naise hingeavalduste nõuavad erinevust kehakultuurilistes harjutustes.

Meil tõuseb uus raske küsimus üles: Ons kunaski leidunud mõni mees või naine struktuurselt täiusliselt puhtates vormides? Kas leidub olemus, kes ainult naiselikke omadusi esitaks? Seda tuleb eitada. Nii kui iga mehekeha tunnuseid omab, mille suurendamine naisekehale kuulub, omab ka naisehing teatud osa mehehinge. Elu on alaline tung pooluselt poolusele, ka üksikorganismis. Pooluste erinevus loob elu. Mehe ja naise empiirilist tüüpi iseloomustab mehes meheliikkuse ja naises naiseliikkuse ülekaal. Tugeva meheliikkuse üleolu samaaegselt leiduvate naiseliste elementide juures leiame meie suurtel kunstnikkudel. Kunstiline looming tekib perioodiliselt meheliiku ja naiseliiku omapära koostööl kunstniku organismis. Seda bioloogilist vaatepunkti kasutame oma küsimuse koomale tõmbamiseks: Millised tegevusvormid on kaaluvad meheliikus kehakultuuris ja millised naiseliikus? Eelpooltoodust on selgunud, et absoluutselt terav vahejoon tegelikult psüühilisele olukorrale ei vasta. Ühe sugupoole tegevusvormid on kasutatavad ka teisel, kuigi tugevalt piiratud kujul, õigustatuna hinges leiduvast meheliikkuse ja naiseliikkuse elementidest. Nii seisame nüüd tegevusvormide eritluse ees, mis näilikut peavad

funktsionaalselt olenema mehe ja naise psüühilise struktuurist. Enne kui vastust küsimuse peale anda, lubatagu siinkohal lühiduse mõttes mulle mõnda löök sõna esitada, mis kuidagi meheliiku ja naiseliiku omapära märgivad. Need on: produktiviteet ja mitteproduktiviteet, aktiiviteet ja passiviteet. Produktiiviteet on millegi varjatult esiletõuamine, tundmatu esiletõuamine. Naise omapäras peaks see siis selle loomisjõu puudumist tähendama, kuid see ei iseloomusta veel positiivselt naiseliikke tegevusvorme. Teine sõnapaar annab: meheliik omapära on aktiiviteet, naiseliik passiviteet. Sõna „passiiv“ on meie päevil, kus kõik „aktiiviteedile“ rajatud, teatud väheväärtuslikkuse ilme omandanud. See on aga ekslik. Igatahes ei märgi need terminid mingit kiiruse vahet tegevuses. Tegevusvormide suhtuvad nad hoopis teistsuguselt. Kõik passiivsed liigutused, olgu nad ka kõige tormilised, on seotud rütmilisse kooskõlla. Nad on sulutud liigutused, kuna aktiivsed on avalikud. Kuna meheliikkus avalikkudel radadel sammub, on mees tahtakti kandja, s. o. omab teatud tahtelise enesemääramise, mis võimaldab talle tegevust juhtida. Ainult avaliku liigutusega võib sihti saavutada. Ka loodusteaduses valitseb avalikkude ja sulutud liigutuste liigutus. Nii töötab aatomite füüsika radioaktiiviteedi mõistega ja astronoomias leiame samuti elliptilisi ja hüperbolisi teid, mis orgaanilises ellu ülekantuna tähendavad meest ja naist. Naises peab elu oma igavest ringjooksu, nornide ja partside (saatusjumalannade) ringmängu. Laulatuspäeval kannab naine peas pärga, mille järel mees ta uude vormi valab, ja kirstule pannakse meil jälle pärg täheks, et sooritatud on ring emakese maa suurel ringjooksul. Nii on minu vastus: Naise kehalised harjutused vajavad naise hingeelule vastavalt esimeses joones sulutud liigutusi, s. o. rütmilisi vorme. Mehe kehalised harjutused — avalikke liigutusi, s. o. tegutsemist. Sport ja ka vähesel määral turnimine on päämine mehe kehalise kasvatuses ja tants oma ümbervormitud kujul väljendusgümnaastikana naise kehalise kasvatuses sisu. Oli eksitus naise meheliikule spordile ja turnimisele meelitada ja naine kannatas nende all seni, kuni viimaks mehed kunstniku hingeaga tulid, kes naise sügavale omapärale vastavad tegevusvormid löid. Ma olen siiski selles ketserlikus arvamisest, et ka väheldane tegutsemine meheliikkude tegevusvormidega naisele tulus on ja vastukaaluks liiga suurele lõdvenemisele võib olla, kuna meestel ei ole üleliigne tugevate sportliste elamuste vahelduseks rütmilises hoos endid värskendada. Kui aga mõned modern tantsukoolid meid meelitada püüavad, et mõnel mehel leiduda „tantsija hing“, siis kadugu nad metsa oma loraga. On olemas ainult üks mehehing ja üks naisehing. Seda on Jean Paul mõjuvalt oma „Titaanis“ kujutanud: naise olemus avaldub kaudimalt tantsus ja mehe olemus ratsu turjal.

Millest

on tingitud mõne sportlase silmalorkav edu?

šokoladi järjekindlast tarvitamisest.

Ääremärkused käsipalli hooaja alguks.

Rida eelseisvaid suurvoistlusi. Põhjalik ümberpaigutus jõududes.

Tänavune käsipallihooaeg tootab huvitavaid kujunevat, kui kunagi varem. Kõige pealt on selle tagatiseks rida eelseisvaid suurvoistlusi. Esimeses joones kerkib sel aastal esile pinev duell Tallinna ja Tartu vahel, kusjuures esimene nende vaheine innavõistlus peetakse novembris Tartus ja teine detsembris Tallinnas. Peale selle sõuab käesoleva kuu lõpul Kalev Tartusse voistluma, kuna Sport novembris vastu votab Läti meistermeeskonna JhS-i, et vastukülaskaike teha uuel aastal.

Kas sel hooajal ka Eesti esivoistlusi tuleb, selle otsustab lõpuhulka asemikkude kogu, mis kokku tuleb oktoobris, kuid nende arajäämisel on vähemalt pealinna seltsid kindlustatud voistlustega Tallinna Võitleja karika peale, mis väljamängimiseks tuleb nii korv- kui võrkpallis ja seega rea pinevaid voistlusi esile kutsub. Kulminatsioonile kerkib aga pinevus 16. jaan. 1926. a. pidamisele tuleva 3. Läti-Eesti korvpalli maavoistluse näol Tallinnas, millele seltsib ka 3. Riia-Tallinna linnavoistlus.

Ühtlasi on kõigis käsipallimeeskondades põhjalikult muudatuseid tekkinud jõudude ümberasetusega, mis ilmsiks tuli käsipallimeeste „mihkli-päeval“ 1. oktoobril. Näib olevat, et enam ükski meeskond ei püsi algaval hooajal endises koosseisus.

Meistermeeskond Sport on kaotanud kõik oma endised mängijad nii korv- kui võrkpallis. Siiski on ta küllaldaselt tugev 2. meeskonna näol, kes mõõdund aastal ka selles klassis meistriks tuli ja üldiselt 1. klassi tasapinnaga meeskond. See näeb välja järgmiselt: Sikstus—Pressraud, Ratnik—Laasner—Margevitsh. Võrkpallis pole veel meeskonda koos.

Meistri suurem rivaal Kalev on tuntavalt tugevnenud ületulijatega Spordist. Korvpallimeeskonnas püüab endisest ainult paar meest ja koosseis on: Uuli—Räästas I, Karro—Veinmann—Kirsipuu ehk Räästas II. Võrkpallis debüteerib uena paar Spordist Zimmermann—Umverk, kuna teised on Normann—Poom, Rubin—Rõmmer.

Heas vormis on praegu Tallinna NMKJ korvpallis, kusjuures koosseis pole tugevnenud mitte ületulijatest, vaid A. Kempa poolt kokku-seatud endistest meestest. Meeskond esineb koosseisus: Pihlak—Klosheiko, Matiisen I—Selenoi ehk Matiisen II—Gerulaitis. Võrkpallis on endine meeskond täiesti purunenud.

Võitleja, kes parvatavasti ka korvpallis sel aastal 1. klassis esinema hakkab, on juure võtnud paari Kalevist Simson—Obervelthut. Korvpallimeeskonna edurivi on tal nüüd Altosaar—Kuuskler—Simson, kuna kaitseks valik tegemata. Võrkpalli meeskond püüab endisel kõrgusel koosseisuga: Altosaar—Tetsmann, Simson—Obervelthut ja Kuuskler—Noony.

Ka Kalevipoeg hakkab sel aastal käsipallis eksisteerima. Praegu on tal kokku seatud ainult võrkpallimeeskond, milleks Saksa reaalgümnaasiumi meeskond tervikuna, mis seni laiali pillatud oli Sporti ja Kalevisse.

Tartut hakkab esitama sealne NMKJ, kellest kujuneb tõsisem prätendent Eesti meistri nimele. Meeskondade hingeks on Tartusse üliõpilasena asunud internatsionaal Silverter, kellele seltsivad Uettoa ja Neumann Tallinnast ja Niiler, Tartu. Need mehed moodustavad enestest ka korvpallimeeskonna, ainult üks ääretormaja on lahtine. Võrkpalli koosseisu enamuse lasub tartlastele, kuhu

Läti keskkoolide esivõistlused

kergejõustikus peeti 27. ja 28. septembril Riias. Võistlustest võttis osa ligi 200 keskkoolide sportlast ja nende üldine saavutuste tasapind oli hea. Teadagi paistsid välja need sportlased, kes ka väljaspool kooliseinu on spordiga tegemist teinud. Nii näit. Rudzits, tehnikumist, kes suvel ka Läti tööliissportlaste olümpiaadil Frankfurdis esitas.

Üldised võistluste tagajärjed olid:

60 mtr. — 1. Vilke 7,2; 2. Kalninsh 7,5; 3. Petersons 7,8. 100 mtr. — 1. Vilke 11,6; 2. Volkov 11,8; 3. Rudzits 12,0. 1500 mtr. — 1. Apsalon — 4,31,6; Petkevics 4,32,2; 3. Migla 4,35,0. Kõrgus — 1. Freimans 1,65; 2. Dimse 1,65; 3. Puze 1,65. Kaugus — 1. Rudzits 6,24; 2. Blokman 6,06; 3. Vilke 6,03. Teivas — 1. Puze 3,15; 2. Vezmans 3,05; 3. Primans 2,95. Kuul mõl. käega — 1. Schönbrunn 19,74 (10,67); 2. Dimse 19,40 (10,53); 3. Kalninsh 19,09 (10,44). Ketas — 1. Schönbrunn 36,07; 2. Kans 31,44; 3. Primans 30,95. Oda — 1. Freimans 48,69; 2. Pausche 48,16; 3. Jansons 45,69. 4×100 mtr. 1. Hermann Saks kool 48,9; 2. Olavi kommertsk. 50,1; 3. Riia neljas keskk. 50,7. Kolmevõistlus — 1. Rudzits 1593,20 p. (100 mtr. 11,7; kaugus 6,24, oda 31,48); 2. Schönbrunn; 3. Kalninsh.

Koolidest tuli võitjaks Liibavi riigi keskkool 41 punktiga, Vindavi riigi keskkooli 27 ja Hermann Saks kooli 16 punkti ees.

Leedu kiri.

Jalgpalli esivõistlused.

(E. Spordilehe Kaunase kaastööliselt.)

Leedu jalgpalli esivõistluste kevadine ring lõppes läinudaastase meistri Kovase punktide ülekaaluga, lüües kõiki oma vastaseid. Kovas omandas 6 punkti, kuna teised seltsid igatüüsi omadid 2 punkti. Sellega avanesid Kovase meistriks tulekuks ka tänava kindlad väljavaated.

Sügisene esivõistluste ring algas siiski õige visa vastupanuga Kovasele teiste seltside poolt. Esimestena kohtasid 8. septembril Kovas — KSK. Ilm äärmiselt halb, vahetpidamata kõva vihm, külm ning kirjeldamatu pori. Kui esimene poolaeg tasakaalukalt 1:1 lõppes, siis varises KSK teisel poolajal täielikult kokku ja kaotas 1:5.

Järgmisena kohtas Kovas 12. septembril Makkabi, keda ta puhtalt 3:0 löi, kindlustades omale täielikult juba meistriks tuleku.

13. sept. võistlesid vanad rivaalid KSK — LFLS. KSK näitas oma ilusamat ja hoogsamat mängu, lõpetades võistluse oma kasuks 3:1 (1:0). 26. september on saatuslik Leedu jalgpalli ajaloos, tuues esile esimese sellesarnase vahejuhtumise Leedus. Ennustati äärmiselt kõva mängu, sest võiduga pidi KSK kindlustama omale teise koha, kuna Makkabi püüdis kõik välja panna, et mitte neljandale kohale jääda. Lisaks pidi nende võitja omandama treener Goldi mälestusmärgid.

Pealtvaatajad on sõjaka meeleolus, iseäranis juudid, keda kogunud väljale 3—3½ tuhat. Mängitakse Makkabi väljal, mis nüüd parim Kaunases. Vahekohtunikus asub Balciunas, Kovas.

Kohe muutub mäng äärmiselt ägedaks, tehakse rohkelt foule ja võetakse isegi risikad tarvitusele. Isegi sarnane korrekt mängija kui Garbatshauskas. 12. min. lööb Makkabi oma heaks värava. Nüüd läheb ägedus veel suuremaks, kaklemine on sagedane ja vahekohtunik on sunnitud kõrvaldama mängust Makkabi Schwarzzi. Esimene poolaeg lõpeb Makkabi kasuks 1:0.

See vahekorrd püsib kuni 57. minutini, mil Makkabi kaitsja Hellermann handsi teeb ja penalty määratakse. Löögi toimetab kenalt Garbatshauskas, kuid Makkabi väravavaht Gurvitsh püüab palli. See pahandab suurelt KSK mängijaid ja löömingud algavad jälle. 67. min. lööb KSK viimaks oma heaks värava. Nüüd algab täieline kisklemine ja vahekohtunik kõrvaldab Makkabi tormaja Schlossbergi. Järgneb kirjeldamatu müra, karjumine, vilistamine, trampimine.

Peab tähendama, et vahekohtunik mitte täielikult erapooletu ei olnud. Nii jäid KSK meeste fouldid järjekindlalt tähele panemata.

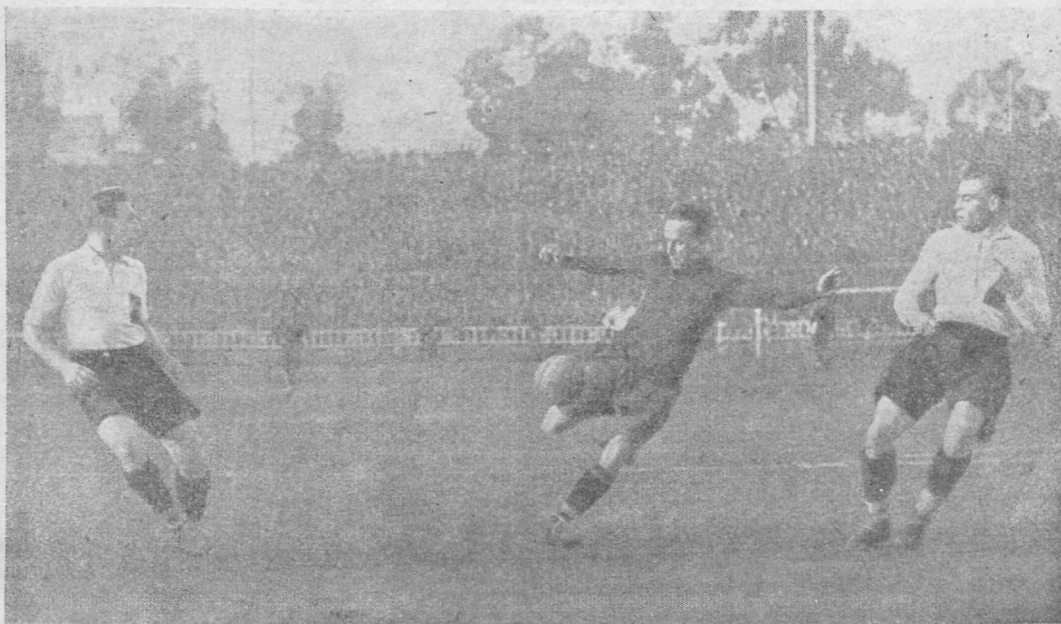
Suure müra juures läheb mäng edasi. Seal astub korraka Makkabi treener viinlane Gold viihast lõkendava näoga vahekohtuniku juure ja nõuab, et tema võtku kohe Schlossbergi mängu tagasi, muidu lahkub Makkabi väljalt. Vahekohtunik ei pane seda tähele ja Gold kutsus käega Makkabi väljalt ära. Tuhanded pealtvaatajad tormavad väljale ja rüselemine läheb laialdaseks. Politsei seab korra jalule ja mäng lõpeb 11 minutit enne normaalaega.

27. sept. pidid mängima Kovas — LFLS, millest Kovas ennast vabastada palus, kuna paljud tema mängijad Riia ja Tallinna võistluste järel haiged.

J. H—n.

Hispaania — Austria 1:0.

Zamora võitis maavõistluse.

Cubbells murrab Raineri ja Tandleri vahelt läbi ja lööb mängu otsustava värava.

27. septembril leidis Viinis Hohe Warte jalgpalliväljal aset 2. Hispaania-Austria jalgpalli maavõistlus. Esimene peeti läinud aastal Hispaanias ja see lõppes hispaanlaste võiduga 2:1. Nüüdse kohtamise vastu valitses Viinis erakorraline huvi ja võistluspäev kogus väljale 70.000 pealtvaatajat, nii et tribüünid lõhkemiseni olid täis kiilutud ja politsei rahva juurevoolu takistama oli sunnitud.

Avamänguna suurvõistlusele leidis aset linnavõistlus Viin-Krakov, mis viinlaste võiduga 1:0 lõppes. Väikest kaotust tuleb Krakovi suurejoonilise väravavahi Malczyki arvele kirjutada, kes omas töös hiilgas ja publikult vaimustatud poollehoiu leidis. Tallinnlastele tuntud poolakatest esinesid Gintel, Chruszinsky, Seichter ja Kaluza. Meeskond leidis hea arvutuse ja Poolaga soovitatakse edaspidi regulaarselt suhteid maavõistluste näol pidama hakata.

Suurvõistlusele esinesid vahekohtunik Cejnar'ile, Praaga, meeskonnad järgmiselt:

Hispaania: Zamora; Vallana — Passarin; Samitier — Gamborena — Pena; Piera — Cubbells — Errasquin — Carmello — Aguirrezabala.

Austria: Kanhäuser; Rainer — Tandler; Kurz — Resch — Nietsch; Cutti — Häusler — Horvath — Wieser — Wessely.

Austria lehed iseloomustavad võistlust — „õnne võidukäik tehnika vastu“, kuid see oleks vist veidi liialdatud. Hispaanlastel on haruldast kiiret ja otsustavat, kuna viinlastel teatavasti tehnilise finesiga madalate söötude ja rabava kombinatsiooni juures hiilgada püüavad. Hispaanlaste kiirus purustas aga täielikult nende sobivuse ja mäng veeres viinlastele tundmatul pinnal. Kuigi viinlastel veel väljamängu enamuses valitseda suutsid, tuli hispaanlaste läbilöövus väravaduellides ilmselt nähtavaks ja see oleks võinud austerlastele suuremgi kaotuse valmistada, kui vahekohtunik vähem agar oleks olnud hispaanlaste karistamisega.

Austerlaste lootuste suurema hävitajana oli hispaanlaste tserber Zamora, kes üksinda sama palju saavutas, kui ülejäänud 10 meest kokku ja tõeliselt oma mees-

konna vallutamatu kindlusena võidule tõi. Ta esinemises oli rohkelt poosi, kuid ta püüdis seejuures võimatuid palle.

Väljapoole valivad hispaanlased ja palli löövad lahti austerlased. Nende pealetung ei saa kaugele areneda, kuna Vallana selle eest hooit kannab. Kuid ka hispaanlased ei pääse Austria väravale liiga lähedale.

Esimese kena kombinatsiooni esitavad Wessely — Horvath, mis Austria heaks nurgalöögi toob ja Zamorale juba juhuse annab hiilgamiseks. 10. minutil lööb Horvath teravalt peale, Zamora püüab, Wieser lendab otsa ja mõlemad kukuvad maha. Pall on siiski juba läinud. Nüüd hakkavad ka hispaanlased Austria kaitsest läbi söeluma ja tekitavad oma kiirusega seal suurt segadust. Kohtunik annab korduvalt Austria heaks vabalööke. 16. minutil murrab Cubbells mõlema kaitsja vahelt läbi, Kanhäuser püüab vastu jooksta, kuid ei jõua ja Cubbells lööb jõulise hoobiga mängu ainsa värava.

Peale selle näis, nagu saaksid austerlased hõlpsalt tasuvärava, kuid aktsioonid ebaõnnestusid üksteise järel ja hispaanlastel tulid jälle kiirel lennul alla. 24. minutil on Carmelo puhtalt läbi, kuid lööb latti, Samitier saab samal hetkel vigastada ja puudub 10 minutit väljalt. Poolaja lõpuminutil päästab Zamora veel väljajooksuga Wessely eest.

Teine poolaeg algab austerlaste kaunitel kombinatsioonidega ja hispaanlased jäävad pikemaks ajaks surutud seisukorda, kus ka nurgalöögid sagedased. 17. minutil tulevad Horvath ja Wieser palliga kahekesi läbi, Zamora jookseb neile vastu ja viskab ennast pallile peale. Vahekohtunik annab aga ootamatult penalty hispaanlaste kahjuks, mis ka pealtvaatajates imestuse esile kutsus. Wessely asub seda ärritatult tegema, kuna Zamora siia-sinna hüpatas luurama jääb. Wessely teeb ilusa löögi, kuid sinna just on Zamora enese pikali visanud ja pall on tema kindel saak. Mängu lõpul teeb Austria paremäär Cutti suurepärase töö, kuid kõik see on asjatu Hispaania purustamatu kaitsemüüri ees.

Mäng, mis iseenesest tehnilisest küljest just kõige paremat ei pakkunud, oli seda ärevam keeruliste momentide poolt, ja hoidis publiku harvanähtud pinevuses.

Inglise liigavõistlused.

Sunderland juhib. Uus väravarekord. Arsenal hädas Buchaniga.

Charles Buchan.

Viimasel laupäeval löödi üldse 194 väravat kolmes divisjonis kokku, neist esimeses 59, teises 46 ja kolmandas 89, see on uus väravarekord. Keskmiselt langes iga peetud võistluse peale 4 väravat. Bury oli kõige väravaküllasem, kuna ta Sheffield Unitedile löi 7 väravat, ise vastu saades 4. Kolm klubi kirjutasid igaüks 6 väravat oma arvele, nimelt Blackburn Rovers, Manchester United ja Southam United.

Kolm meeskonda on seni suutnud püsida kaotusteta — Huddersfield Town, Chelsea ja Rochdale. Sunderland sai nädala sees oma esimese kaotuse Blackburn Roversilt 0:3, kuid löi laupäeval Tottenham Hotspursi uskumata jõurikkalt 3:0 ja tõusis esimese divisjoni juhtivale kohale. See oli peasjalikult tema fenomenaalne tormaja Halliday teene, kes ise 2 puhast väravat löi. Halliday on nüüd viimase viie mänguga löönud 12 väravat ja on esimese divisjoni juhtiv väravakütt. Sunderland omab küll praegu Tottenham Hotspursiga võrdse punktidearvu — 12, kuid on pidanud ainult 7 võistlust, kuna Tottenhamil neid 9 on.

Väravarikkam matsh oli, nagu juba mainitud, Bury — Sheffield United 7:4. Üldse löödi sel võistlusel 13 väravat, kuid kahte neist ei tunnustatud ofsaidi (!) tõttu. Väravate rohkuse põhjuseks oli äärmiselt libe mänguväli, mis backid kiirete ajajate vastu võimetuks tegi.

Arsenali Buchan hakkab juba uues ümbruses harjuma ja väravate löömine hakkab tal regulaarseks muutuma. Need maksavad teatavasti ta klubile 100 inglise naela, kuid see ei kahetsa raha, kuna ta juba ka paar suurt võitu on saavuta-

nud. Arsenali viimane saavutus oli võit Westham Unitedi üle 3:2, kusjuures Buchan löi 2 väravat.

Lincoln City'ist, kes on üks edukam kolmanda divisjoni meeskond, jutustakse lõbusat lookest. Tal tuli oma kodulinnas vastu võtta üht oma tugevamat konkurenti, mida ta ka suure aupaklikkusega toimetas.

Lincoln omab muuseas üht kaunimat ja väljapaistvamat Euroopa katedraali, gootika meisterteost, mis kuulus ka oma kõrgete tornidega. Oli loomulik, et külalistele ei võinud näitamata jääda katedraal, kuid eriti soovitasid Lincoln City saatjad külalisi kiriku tornidesse tõusta, kus kaunis vaade linna peale avaneb. Külalised vaimustusid küll linnavaatest, kuid olid viimaks jalgpalliväljale jõudes sedavõrd väsinud, et Lincoln Cityl oli hõlbus asi külaliste üle triumfeerida.

Viimasel laupäeval saavutasid 8 mängijat hat-tricki, mis on ka seni nägematu saavutus.

Viimastel päevadel on kuulda, et Arsenal tahab muuta oma lepingut Sunderlandiga Buchani ostmise asjus. Nimelt leiab klubi, et edurivi ühistööd just Buchani 100-naelalised väravad takistavad. Ühel viimasel matshil oli Buchani pealöögist pall juba vastase võrku vajumas, kui oma mees sellele tagant järele jooksis ja palli peatas. Selle puhul kirjutasid ajalehed, et Arsenal on suutnud päästa 100 naela omale. Nüüd on Arsenal läbirääkimisi alustanud Sunderlandiga lepingu muutmise asjus. Eelmised tingimused olid — 2000 naela kohe puhtas rahas ja 100 naela iga Buchani löödud värava pealt Sunderlandile. Nüüd tahab Arsenal 100-naelalist väravatest lahti saada ja pakub Sunderlandile ühekordset tasu 1000 naela. Sunderland tõrjub aga seda vastu võtmast ja nõuab 2000 naela.

Ka karikavõistlustega on juba algust tehtud ja seni on peetud juba 79 matshi amatöör meeskondade ja vähemate professionaal meeskondade vahel.

Tartu Kalevi rattavõistlused.

Läinud pühapäeval korraldas Tartu Kalev seltsi omavahelised rattavõistlused, end. Taara seltsi rattasõidu ringteel. Võistlustest võtsid osa 22 sportlast.

Parima sõitjana osutus Vold. Leppikov, kes kolmikvõistluses tuli igas sõidus esimeseks ja meistrilindi sõiduks omandas selle. Endine meistrilindi omanik Vars pidi kapituleerima. Osa võitis veel võistlustest tuntud kerge- ja talisportlane J. Martin, võites algajate sõidu hea ajaga.

Tehnilised tagajärjed: kolmevõistlus — 1000, 3000 ja 5000 meetri sõidud: 1. Leppikov, V. — 9 punkti (1.46,0; 5.42,5; 9.54,9); 2. Muttik, F. — 4 punkti (—; 5.43,1; 9.56,2); 3. Vars, K. — 3 punkti (1.48,0; 5.59,0; 9.58,8).

1000 mtr. noortele (kuni 16 a.): 1. Heide, B. 2.04,4; 2. J. Peterkop 2.05,0.

25 mtr. tasasõit (oli lubatud ka kohal seista): 1. Mäger, G. 3.02,4; 2. Martin, J. 2.21,4.

1000 mtr. sõit naistele: 1. prl. Frey, O. 2.23,8; 2. prl. Keerdo, E. 2.29,4.

2000 mtr. sõit algajatele (rattasõidus auhinde mitteomanutele): 1. Martin, J. 3.59,0; 2. Leewold, A. 4.39,4.

1000 mtr. takistustega: 1. Mäger, G. 4.44,2; 2. Muttik, F. 4.46,3; 3. Martin, J. 4.50,2.

1000 mtr. sõit vanadele (üle 35 a.): 1. Sachker, R. — 2.18,3; 2. Heide, Ed. 2.18,5; 3. Leppikov, A. 2.31.

10.000 mtr. sõit seltsi meistrilindi peale: 1. Leppikov, V. 21.37,8; 2. Vars, K. 21,41; 3. Muttik, F. 21,41,2. Ed. Ju.

Pärnu Jalgpalliklubi — Verikäpp 2:2.

29. sept. võistles PJK. Pärnus senini võidurikkalt esinenud Inglise kaubalaeva „Bengore Head“ jalgpallimeeskonnaga.

Mäng algab A. Jürvetsoni, Tervis, algvile järel. Lahtise mängu järel pääseb PJK. 8 min. juhtimisele tsentrforwardi Thackeri läbi.

Verikäpp tahab tasuda ja asub surumisele, kuid eduta, väravavõimalused hävitab PJK. väravavaht Aspe, kes meisterlikult pareerib kõik väravalöögid, 25. min. mängib PJK. vasakkaitsja palli väravavahile tagasi, mida kasutab inglase palli väravasse saatmiseks. Seis 1:1, mis ka poolaja resultaadiks jääb. Esimesel poolajal võib märkida kerget inglase ülekaalu.

Teisel poolajal muutuvad ühes poolte vahetusega ka osad mängus, PJK. asub pealetungile, ja pääseb ka varsti uuesti juhtimisele paremsesimese Brandti poolt tehtud löögiga. Vahepeal pimeneb ilm. Mõni minut enne poolaja lõppu, mis pimeduse pärast 30. min. sünnib, mängib Verikäpp veel oma heaks värava. Seega lõpeb matsh 2:2, mis esimeseks viigiks inglasele Pärnus, kuna senini nad võitmatud on olnud oma rohketele esinemistel.

PJK. meeskonnast võib veel peale väravavahi Aspe paremateks pidada tsentrhalfi ja vasaksesimest. A. P.

Uusi Ungari rekorde.

MAC'i rahvusvahelistel kergejõustiku võistlustel parandas Fluck Ungari 100 yardi rekordi 9,9 peale ja Rozsahegyi 220 yardi 22,1 peale. Teistest võistluste tagajärgedest on märkida dr. Peltzeri võitu 400 mtr.-is Juhaszi üle 50,0 ja 800 mtr.-is Rozsa üle 1.58,8. Lord Burghley, Inglise, võitis 110 mtr. tõkkejooksu 15,8. Kuuli tõukas Farkas 13.56 ja 5000 mtr. jooksis Grosz 16.11,2

115,098 km. tunnis.

Läinud sügisel püstitas prantslane Brunier tunnisõidus jalgrattal ilmarekord 112,440 km., mis suurt aukartust äratas ja üheks suuremaks saavutuseks kõigi ilmarekordide hulgas peeti. Nüüd purustas selle üleolevalt 1. oktoobril Pariisis belglane Leon Vanderstuyft, näidates tagajärge 115,098 km. Vaheaegadena purustas ta samuti 40 kilomeetrist alates kõik endised ilmarekordid.

Pärnu Tervise rahvusvahelised jalgrattavõistlused.

4. okt. korraldas Tervis sel aastal juba neljandat jalgrattavõistlust, seekord rahvuslised. Osavõtjaid oli 10, teiste hulgas ka Eesti meister Golding ja Tshutshelov Sport'ist.

3 km. algajatele andis — 1. Ostrov, Tervis, 6,15,0; 2. Schmidt, sama, 6,17,0; 3. Siitam, 65 mtr. järel.

10 km. — 1. Tshutshelov, Sport, 19,59,0; 2. Leppik, Vaprus, 20,06,0; 3. Kook, Tervis, 2 km. järel.

25 km. — 1. Golding, Sport, 48,19,0; 2. Tshutshelov, Sport, 51,25,9; 3. Kook, Tervis, 2 km. järel.

Võistlus peeti Tervise mereäärsel spordiväljal 340-meetrilisel ringteel. Tee oli libedaks muutunud eelmise päeva vihmaja tõttu, samuti muutus võistluse eel tuul tugevaks.

10 km. sõidul juhtus esimesel ringil õnnetus, kus Golding libises kurvel ja kukkus maha, temale otsa sõitis Kuuter. Golding sai vigastada jalast ja käest ning Kuuter õlast. Golding lõpetas sõitmise, kuna Kuuter jätkas. 25 km. sõidust võttis Golding osa mähitud jala ja käega, millest veri läbi imbus.

Võistlust oli jälgima ilmunud kogukas rahvahulk. A. P.

— Langeraedt püstitas 200 mtr. jooksus uue Belgia rekordi 22,1.

Eesti esivõistlused jalgpallis.

Neljapäeval, 8. oktoobril, kell 4 p. l. Kalevi väljal esivõistluste poolfinaal Kalev — Kalevipoeg.

Pääsetähed 50 ja 35 mk.

Pühapäeval, 11. oktoobril, kell 12 päeval hooaja suurvõistlus esivõistluste finaali V.S.Sport — poolfinaali võitja.

Pääsetähed 75 ja 50 mk.

EESTI JALGPALLILIIIT.

Politseikooli kergejõustiku võistlused

andsid pühapäeval järgmisi tagajärgi: 100 mtr. — 1. Laurits 11,6; 2. Treimann 1½ mtr.; 3. Villo 2 mtr. Kuul 5,44 kg. — 1. Villo 11,42; 2. Treimann 10,67; 3. Visnapuu 10,24. 400 mtr. — 1. Viinalas 61,3; 2. Müller 66,0; 3. Luks 68,9. Kiirkäik 1500 mtr. — 1. Palo 8,50,5; 2. Tikk 8,55,9; 3. Sõster 9,16,0. Granaadiviske — 1. Pärnik 55,10; 2. Essenson 50,85; 3. Hõlpus 50,10. Kaugus — 1. Saar 5,72; 2. Treimann 5,67; 3. Laurits 5,39. 3000 mtr. 1. Suurkivi 10,45,0; 2. Anvelt 10,48,0; 3. Tamm 10,54,4. 1500 mtr. takistustega — 1. Puskar 5,31,1; 2. Villo 5,33,7; 3. Viides 5,58,5. 5 × 280 mtr. — 1. kooli alamklass 3,17,6; 2. kõrgem klass 3,20,3.

Ameeriklased Saarbrückenis.

Vihmase ilma ja halva välja tõttu olid tagajärjed üldiselt nõrgad: 100 mtr. — Dobermann 11,2; 200 mtr. — Stevenson, Ameerika, 23,7; 400 mtr. — Stevenson 52,8; 800 mtr. — Dodge, Ameerika, 2,03,5; 1500 mtr. — Walpert 4,15,0; 110 mtr. tõkkeid — Riley, Ameerika, 16,5; kõrgus — Osborne, Ameerika, 1,82,5; kaugus — Dobermann 6,70; Jones, Ameerika, 6,62; teivas — Jones 3,70; oda — Hoffmeister 55,21; kuul — Schwarze, Ameerika, 14,05; ketas — Hoffmeister 42,55; Schwarze 42,15; kolmevõistlus — 1. Dobermann, 2. Osborne, 3. Jones.

Tagajärjed Soomest.

Esmaspäeva õhtul, 28. sept., võistles Hoff Helsingis IFK õhtumiitingul, kus ta „ainult“ 4.10 hüppas. Vahlstedt hüppas samal võistlusel kaugust 7.10 ja Vilen 6.85. Vilen jooksis lisaks madalaid tõkkeid 15,3. Niittymaa heitis ketast 44.80 ja võitis rootslase Lüningi, kes heitis 41.55.

Nurmi võistles pühapäeval Tampere, kus ta 5000 mtr. 14.52,1 kattis, teine Berg 15.01,1. Samal võistlusel jooksis Ylänkö 100 mtr. 11,2, P. Yrjölä tõukas kuuli 14,38, Toivo 13,63, Tuulos hüppas kaugust 6,82 ja kolmikut 14,82, Jussila jooksis 10.000 mtr. 32.01,3 ja Kivi heitis ketast 42,56, lüües Niittymaad ja rootslast Lüningi, kes näitasid 42.11 ja 41.82.

Hyvinkääl heitis Alenius ketast 42,46 ja väikse üleastumisega koguni üle 45,00.

Myyrä 74.19,5 odas!?

Nagu Idrottsbladetile San Franciscost telegraferitakse, on Myyrä suurendanud odaviske ilmarekordi 74.19,5 peale. Leht ise ei usu aga teadet ja arvab selle eksliku olevat.

Tshehi maratoni

võitis Maly ajaga 2.51.08,0 (42 km.), 2. Kroch 2.51,57,0; 3. Stafny 2.53,45,2.

Rootsist.

Maristadis heitis Lüning ketast 44.04, Bergström jooksis 10.000 mtr. 32.15,7, Lindqvist 200 mtr. 22,6 ja 110 mtr. tõkkeid Lindström 15,7.

Ray hakkab poksima.

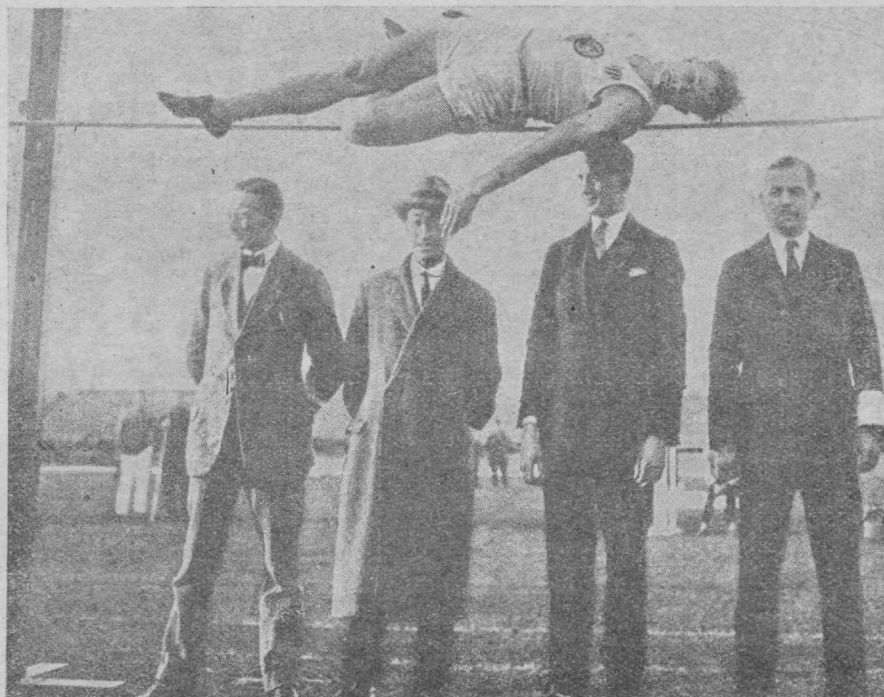
Kuulus Ameerika keskmaa jooksja Joie Ray, kes läinud talvel oli suurim Nurmi konkurent, on otsustanud elukutseliseks poksijaks hakata. Ray on kogu aja tasahiljakesi poksi harrastanud ja amatööride hulgas edukalt esinenud.

Olaf Sunde, Norra odaviske meister, kes Skandinaavia riikide kolmikvõistlusel viskas 65,62, on Lauri Pihkala arvates mees, kes esimesena 70 mtr. piiri purustab. Ta on 22 aastat vana, 184 sm. pikk, haruldaselt sitke ja kaunikehaline. Ka Hoffi peab Pihkala üheks ideaalsemaks sportlaseks, kes viimasel ajal spordiväljal liikunud. Nii rikkalikku füüsilist materjaali ei ole ükski teivas-hüppaja ilmas varemalt omanud. Hoffil on stiili täienemisel täielikult võimalik 4.50—4.60 hüpata. Nii hoiab Hoff praegu 4.00 hüpatas kätega 3.65 pealt kinni, kuna ameeriklane Wright seda kõrgust hüpatas 3.35 pealt hoidis. 4.20 tarvis hoiab Hoff juba 3.80 pealt, kuna sellega ka juba 4.50 peaks minema.

— Tartu veespordi klubi võitis 4. oktoobril Lõuna-Eesti meistri Tartu noorsoo seltsi jalgpallis 1:0 (0:0). Värava saavutas võitja penaltyst.

— Heategevaks otstarbeks on Londoni professionaal jalgpalliklubid 3303 naela (ligi 6 miljoni Emk.) ohverdanud.

— Kurt Birk on uus Saksa suurjooksja. Ta on alles 18 aastat vana, kuid juba korduvalt alla 11,0 jooksnud. Hiljuti püstitas ta Ida-Saksa rekordi 10,7.

Osborne demonstreerib Berliini staadionis kõrgushüpet, hüpatas puhtalt üle 190 sm. mehe.

Kas saavutatakse spordis varsti inimese saavutusvõime maksimum?

Charles Hoff.

Ajalookirjutajatel on teatud nõrkuseks juks, et suudaks sport ometigi nii populaarseks saada ega sarnase kiirusega üle põlvega võrreldes alla kriipsutada. Nad terve ilma levineda, nagu see praegu juhus on. Need, kes oma jõu rakendavad praegu vastutöötamiseks spordiliikumisele, ei tunne õieti spordiliikumise tuuma ega ole vaevaks võtnud süveneda sportlaste treeningusse, nad ei aimagi, missugune aastaid kestnud süstemaatiline treening, korralikkus ja hoolsus fenomenalsete saavutuste taga peitub. Rekordimehed omavad hoopis teistsuguse saavutusvõime tasapinna, kui see on treenerimata inimestel. Nad peavad palju enam vasta ja nende elundid on kohanenud suuremate pingutustele. Pingutus, mis võib olla treenerimata kehale elu maksaks, on suursportlasele õige hõlbus katse. Suursportlane on ülevam ja täiuslikum inimtüüp.

Viimase kahe-kolme aasta jooksul on maailm rekorde sarnases ulatuses näinud, et need, kes 10 aasta eest oleks julenud neid ennustada, lihtsalt seltskonna naerulusteks oleks saanud. Paddock, Osborne, Legendre, Nurmi ja teised on resultaate saavutanud, millele harilik surelik vähemalgi määral läheneda ei suuda. Kuidas on siis nemad nii palju teistest kõrgemale tõusnud ja mis on neid paremateks teinud nende eelkäijatest? Põhjus ei seisa siin ainult selles, et nad oma keha on põhjalikumalt läbi treenerinud, vaid suurelt ka selles, et spordialade tehnika on määratult paranenud. Kindlasti ei tule Nurmil ega Paddockil iseenesest suuremaid pingutusi oma saavutuste püstitamisel teha, kui nende eelkäijatel.

Ma ei usu ka praegu, et Nurmiga kestvaajajooksu ja Paddockiga kiirjooksu alal oleks jõutud inimese saavutusvõime maksimumini. Sport on muutumas teaduseks, mis alles lapsekingades ja suurelt arenevõimuline veel. See on nii, kui yoghaõpetusega, mis võimaldab äravalitutel imetegusid teha ja mida lihtrahvas üliloomulikuks peab. Nii loob ka sporditeadus sportlastiübid, kes kõik senisaavutatatu hõlpsalt varju jätavad ja praegu veel enustamatud ja vaevalt usutatatki inimvõime suursaavutused püstitavad.

Jalgpalli esivõistlused.**Nõmme Kalju südilt langenud.**

15. septembril 1:1 peale poolleijäänud match Spordi ja Nõmme Kalju vahel leidis kordamist 1. oktoobril TJK väljal. Sport võtab kohe hoogsa stardi ja õige väikese pingutuse järel on tal võimalus juba matchi juhtimist saavutada: Maurer teeb paremal tiival läbimurde, seisukorda ruttat lahendama Kalju kaitsja Võrgi, kuid pall satub talle maast põrgates vastu kätt. Pall asetatakse, 11-meetri märgile ja sealt on tee õige lühike võrku. 1:0. Selle järel on kohe Kalju Maureri võimalus väravat tasuda, kuna Tipner vääratanud on ja värav tühjalt palli ootab, kuid see kaob saatuslikult tormajale nii jalgade vahele ära, et otsimisega juba shans hävineb.

35. min. on Kalju väravavaht Ratnik palliga liiga edes, hoiab seda kui nägus daam kohvitassi näpuotstel, nii et see värava poole ruttavat Paali tahtmatult meelitab saapanihaga seda võrku lükkama. 2:0. Askeldatakse veel veidi ja ajamootja rikke tõttu lõpetab vahekohtunik R. Pöder poolaja 6½ minutit varem tarvilisest.

Teise poolaja mängib Kalju tuule soodustusel ja on ülekaalukas. 6. min. teeb Kalju kesk-

maja Serk 20 mtr. pealt karistuslöögi, mis välguna Tipneril käte vahelt läbi vilksatab ja põikpuusse plahvatab. Peab muuseas tähendama, et Sorki löögid jõurikkuse poolest meil ühed haruldasemad on. 16. minutil murrab Kalju Maurer läbi, kuid seab löögiks senikaua jalga, kui palliga tükis outi on jõudnud. Nüüd järgneb rida Spordi ataka, kus haruldases külluses löögimomente, kuid need ei leia kasutajaid. Gerasimov on pahandavalt saamatu ja Paal, Üpraus ja Kihlefeldt sekundeerivad temale samaväärikselt. Vahepeal käiakse ka Spordi värava alla ja 28. minutil on juhust, kus pall jälle Tipneri komitusel valvetult murul puhkab. Järgneb veel 10 minutit Spordi surumist, siis tuleb aga Kalju lõpuspurt. Viimasel minutil jätab Kalju paremäär Einmanni seljataha, kuid viimane kardab seda liiga lähedale väravale lasta ja õngitseb veel jalaga tagantjärele. Järgneb karistuslööki 20 mtr. pealt, mille Sork meisterlikult värava nurka juhhib. Tipner viskab järele ja tõrjub palli, kuid Niisevald lendab peale ja saavutab Kaljule auvärava. Võistlus lõpeb 2:1.

Kalev on kõva pähkel.

Kalevi noor meeskond edeneb üsna jõudsasti. Kuna eelmist Kalevi viiki 1:1 Spordi vastu võis pidada juhuslikuks, näitas kordamismäng, et Kalev ikkagi kaunis sitke vastane juba on. Sport oli muidugi ülekaalukas, kuid see ülekaal ei olnud tulutoov ja muutus kohati asjatusest kurnavaks pealetungijatele kui kaitsjatele. Esivõistluste lahjas leemes oli see match siiski tõhusam pala.

Mängu esimesel minutil on Kalevi vasakäär Kallol värava võimalus, kuna ta Tipneri peost palli välja petab, kuid ootamatusest kokkununa küllalt kiirelt ei tegutse ja Javorskile päästevõimaluse annab. 6. minutil on surumine Kalevi väravale ja tagasiastunud söödust lööb Rein tühjast väravast mööda. 10. min. võtab Tipner Rõksi jalalt palli.

27. min. käib pall karistuslöögi järel Kalevi väravas, kuid seda ei tunnista vahekohtunik O. Silber. 38. min. lööb Rõks värava, kohtunik annab juba käsu palli tsentrisse asetamiseks, kuid

siis selgub läbirääkimistel piirikohtunikudega, et Rõks läbimurdel on palli küünarnukiga surmanud. 41. min. serveerib Maurer toreduspalli Kalevi värava alla, kuid puuduvad tema töö täiendajad.

Teisel poolajal on Spordil suurem ülekaal, siiski leidub ka hädaohlikke momente meistri värava ees. Nii 16. min. Laamanni vabalöögi järel, kus lõpunoaksuga viivitatakse. Vahepeal hakkavad ka Spordi poolkaitsjad Kalevi väravat pommitama ja värava tuleku elaimdus hõljub õhus. Värav ei jäägi tulemata: 36. minutil annab Rein pika söödu ette, seda läheb kiirel sprindil püüdma Kihlefeldti eest väravavaht Leithammel, kuid kumardab palli peale nii õnnetu, et see jalgade vahelt läbi poeb ja aeglaselt värava poole hakkab veerema. Kaitsja Lossmann püüab seda veel tõrjuda, kuid juba on Kalevi pühadust märkiv kriidijoon pallile valge vöödi külge pigistanud ja värav on saavutatud. Lõpuminutite surumine ei suurenda enam võitu.

Narva Võitleja gastrollid katkenud.

Narva Võitleja on tänava järele oma endise positsiooni saavutanud, ta on parim provintsi meeskond ja hinnatav vastane pealinna parematele. Töö, mida selts on viimaste aastate jooksul praeguse meeskonna kasvatamiseks teinud, on hinnatav ja annab lootust suuremaks eduks. Narva Võitlejal tuli tänava eriti ägedalt esivõistluste tsükliks võidelda, tervelt 5 pühapäeva järjest ja igaüks, kes ta esinemisi jälgis, võib kinnitada, et ta iga korraga suurelt täienes. Kuigi see edu on rõõmustav, oli jalgpalliliit mures Võitleja pärast, kuna nimelt esivõistluste kehv sissetulek ähvardas kuluda tervena tema söidukuludeks. Ka narva-

lased ise olid nähtavasti villanud tänavuseks Tallinnast, sest viimasel võistlusel Kalevipoja vastu hakkas nende mängulust kaduma, milleks suurelt kaasa mõjus omalt poolt pöörane maru ja rahesaju hood.

Need tegid mängu peaaegu võimatuks ja kogu võistlus oli vahetpidamatu outitagumine mõlemalt poolt. Korralikust mängust ei saanud juttugi olla, kuid suuremate füüsiliste võimete tõttu pääsis domineerimisele Kalevipoeg, ja suutis viimaks ka lisapooltunni 1. minutil Piperali läbi otsustava värava saavutada. Vahekohtunik oli J. Reinans.

Võistlus lõppes väravates 5:1 (2:1) ja nurkaloõkides 5:0 (3:0) Spordi heaks.

Koondusmeeskonna mäng ei olnud seekord nõrgem esinemisest TIK'i vastu, kuid Tipneri esinemine Spordi edurivis ta „mõrtsukalikkude“ pealelöökidega oli põhjuseks suurele koonduse kaotusele. Üldse esines Spordi noorendatud meeskond hoogsalt ja oli väikeks lohutuseks Spordi väravatevaesele ajajärgule.

Koonduse väravavaht tundus kohmetuna ja oli vilumatu vaheleastumisteks väravaalustele situatsioonidele. Siiski olid löödud väravad, peale ühe, talle püüdmatud. Kaitsepaar Kasberg-Fiskar ühes Vinkelbergiga oli meeskonna tublim osa, kuid omas valetaktika, mängides uue ofsaidi määrustiku juures one-backi süsteemis, mis soodustas vastase läbimurdeid. Äärepoolkaitsjad tundusid kõige nõrgematena ja ei suutnud kontakti pidada edurivi ja kaitse vahel. Seekord puudunud Siivo oleks siin suureks plussiks olnud. Edurivi oli äärmiselt kokkumängimatu ja teravuseta läbimurretes.

Viimasena mängib koondus arvatavasti veel Kaleviga.

— Kalev 2 — Nõmme Kalju 2 võistlesid sõprusmatchis 3:1 eelmise kasuks. Varem oli Nõmme Kalju võitnud Kalevi 5:3.

Makkabi — Võitleja 2:2.

29. sept. Spordi väljal aset leidnud sõprusvõistluses näitas Makkabi endisega võrrelduna õige suurt edu ja ta kiirejooksuline edurivi tundis end uue ofsaidi määrustiku juures mõnusana. Võitleja oli küll ülekaalus, kuid Meiernal väravas tegi rohkelt tööd. Võistlus andis 10 minutit varem lõpetatud mängu juures viigi 2:2 (1:1).

Tähelepanuväärne on Võitleja poolt löödud esimene värav, mille sisse toimetas Siivo nurgalöögi, ilma et pall kedagi oleks puutunud. Nurgalöögid 7:1 (4:1) Võitleja eduks.

Praaga Sparta—Viini Amateure 7:2.

Viini tänavune edukam meeskond sai Praagas ootamatult õige ranga kaotuse osaliseks. Viinlased kirjutavad, et kuigi Sparta võit teenitud olnud, sarnase kõrge väravate arvu tõus ainult Praaga vahekohtuniku Barbeli arvele tuleb panna, kes nähtavalt erapoolik olnud. Viinlased tahtnud juba mänguplatsilt lahkuda, kuid siis lepitunud Sparta neid sellega, et ühe penalty meelega mööda löönud.

Suures kaotuses on suurelt süüdlane ka muidu nii kuulus väravavaht Lohrmann, kellel meist päev juhtus olema. Ka mängis Amateure teisel poolajal 10 mängijaga. Sparta meeskonnas puudusid seekord kuulsused Schaffer ja Kada.

Praagalased pääsid juhtumisele juba 8-dal minutil Simoneki läbi. 17. min. vigastas Dvoracek kaunis toorelt Amateure keskpoolkaitsja Reitereeri. Kuna Dvoracek karistuseta jäi, langes suurelt viinlaste tuju ja need sattusid kohtunikuga sõnelusse. 27. min. lasi Lohrmann täiesti püütava Pollaceki palli käte vahelt võrku. 29. min. oli eelpool nimetatud penalty, mille teostamise eel juba osa viinlasi oli mänguväljalt lahkunud ja alles siis tagasi tuli, kui pall väravast mööda veeres. 40. min. saavutasid viinlased Wieseri 30 mtr. pealt tehtud vabalöögi 1:2. Sellega lõppes poolaeg.

Vaevalt on pall keskelt lahti löödud, kui Pollacek tiivustatud lennuga Amateure väravasse vurab ja Lohrmann ei märka katsetki palli tõrjumiseks teha. 5. min. lööb Hierländer Wieseri söödust 2:3. 11. min. lööb Sparta penaltist 4:2, 29. min. väravaelsest tihnikust Boldin peaga 5:2 ja 39. min. sama mees toreda õhulöögi 6:2. 44. min. jooksevad palli peale kokku Lohrmann ja Polacek, kusjuures viimane palli suudab tühja väravasse veeretada.

Teise võistluse Praagas Viktoria—Zizkovi vastu võitis Amateure 2:0.

Sport — Tallinna ringkonna koondus 5:1.**Tipneri esinemine edurivis otsustas võistluse.**

Teistkordsel esinemisel seisis Tallinna ringkonna koondusmeeskonna vastasena Spordi väljal 4. okt. Eesti meister Sport ise. Päeva läbi järjest tugevnenud marutuu takistas tuntavalt mängu tavalikku käiku ja oli suureks soodustuseks alla tuult mängivale meeskonnale. Vahekohtuniku A. Lugenbergi algvilele asetuisid meeskonnad võistlusvalmina järgmistes koosseisudes: Sport—Uuli, Javorsky-Neumann, Reinfeldt—Birkentak—Klaos, Kihlefeldt—Karm—Rein—Tipner—Idlane; koondusmeeskond — Altosaar (Võitleja), Kasberg (ÜENÜTO)—Fiskar (Võitleja), Kerve (Olümpia)—Vinkelberg (Võitleja) — Kony (Floora), Tiptshenko (RSR.) — Liisment (Floora) — Koppel (Võitleja) — Schur (Makkabi) — Reintamm (Edu).

Sport valib poole alla tuult ja pääseb ühtlasi kestvale pealetungile, mille vahelduseks ainult üksikud koonduse läbimurded vasaktiiva kaudu oled. Selle jooksul lööb Tipner paar vabalööki tuntavalt mööda, kuni ta 19. min. lähedalt maalt püüdmatu pommi värava üles nurka saadab: 1:0. Koonduse mäng muutub elavamaks ja 23. min.

kaotab Liisment puhta läbimurde järele palli Spordi värava ees. Kohe selle järel paneb Tipner madallöögi värava nurka 2:0 kirja.

Selle järele domineerib koondus lühikest aega, kusjuures Neumann karistusosalal vahekohtuniku nägemata palli käega peatab, kuna lõpu paneb Reinfeldt koonduse attackeerimisel palli Uulisti tühjaksjätud väravasse veeretades. 2:1. 34. minutil lööb Rein nurgalöögi tulnud palli kõrgelt üle, millele järgneb Koppeli nõrk löök Spordi väravale. Poolajani seis ei muutu.

Teisele poolajale asub koondus julgemini, helitades lootusi mängu tasakaalustuseks alla tuult mängides, kuid juba 3. min. torkab Rein lähedalt 3:1 ja minut hiljem laseb väravavaht Karmi püütava kaugelöögi võrku. 13. min. läheb Reintamm Reinfeldti ja Javorskyst mööda, kuid keskel hilineatakse tsenderduse kasutamiseks. 19. min. on nurgalööki Spordi eduks ja natuke hiljem teeb Tipner pommiga lati alla 5:1. Lõpuminutitel surub veel koondus, kuid edurivi ei pääse heale löögivõimalusele.

**Spordiäri
RESEV-RESEL**

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-
tatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.

Claes Thunbergi,

Soome kiiruisutamise ilmameistri, on eelolevaks talveks kuulus manager Tex Rickard kutsunud Ameerikasse suure tasu eest võistlema. Uues Madison Square Gardenis leiavad aset ka elukutseliste uisutajate esivõistlused $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 ja 2 miili peale. Võistlustest võtavad osa ameeriklased: Everett McGowan, Edmund Lany, Art Staff, Benny Osickey, Norval Baptie, Bobby McLean, Oscar Mathiesen (Norra) ja Erik Blomgren (Rootsi).

Soome tööväe rattavõistlustel

Turus näidati läinud laupäeval ja pühapäeval

1 km. — 1. J. Mäkelä 1.31,1; 2. E. Mäkelä 1.32,7; 3. Y. Väärämäki 1.35,1.

10 km. — 1. J. Mäkelä 17.57,8; 2. Y. Häkkinen 18.00,3; 3. E. Blomqvist 18.00,5.

30 km. — 1. H. J. Mäkelä 53.00,0; 2. K. Heikkinen 53.00,6; 3. V. Heikkilä 53.01,4.

60 km. — 1. K. Aberg 1.53.48,1; 2. J. Mäkelä 1.57.58,8; 3. V. Heikkilä 1.59.00,2.

Norra üliõpilaste võistlustel

näidati järgmisi paremaid tagajärgi: 100 mtr. — P. O. Andersen 11,0; 200 mtr. — P. O. Andersen 22,7; 400 mtr. — Nielsen 51,5; 800 mtr. — N. Andersen 2.02,4; 1500 mtr. — Lunde 4.09,7; 5000 meetrit — Andersen 16.08,3; 110 mtr. tõkkeid — Aasen 17,0; oda möl. k. — With 92.15; ketas möl. k. — Sollid 74.13; kuul möl. k. — Bryhn 24.70; kaugus — Helgesen 6.53; teivas — Förre 3.32; kõrgus — Helgesen 1.90; kolmik — Helgesen 13.69.

Gene Tunney

võitis Ameerikas Iiri eduka raskekaallase Bartley Maddeni kolmandal roundil knock-out. See on suurim Ameerika poksisensatsioon, kuna Harry Wills hiljuti Maddeni 15 roundi järel napilt punktidega võitis. Tunney on praegu väljakutse teinud Dempseyle ja Willsile, kuid kumbagil neist ei ole lusti noore knock-outimehe vastu välja astuda.

Teivashüpe frakis.

Ameeriklased kutsuvad eelolevaks talveks Hoffi Ameerikasse võistlema, tahtes teda kasutada peale teivashüppe ka 440—660 yardi jooksul. Hoff on aga jooksust ära öelnud, et oma erialal parema vormis esineda. Peale selle teatas Hoff, et ta valmis on kõiki Ameerika paremaid hüppajaid vastu võtma ja lööma, esinedes ise täielikus õhtrüülikonnas, frakk seljas ja kõigiti tip-top.

Sport 2. Viljandis.

Võistluse algust viivitas üle veerandtunni Viljandi väravavahi mitteilmumine; sarnasest lugupidamusest peaks V. spordiring järeldusi tegema. Väravavahi kohale paigutati viimaks juhuslikult sealviibiv O. Nahe. Esimene mängu-poolaeg möödus väravateta, kuigi Spordi ülekaal ilmne oli. Teisel poolajal saavutas Sport väravaid 66., 78. ja 86. minutil. Kuna mängiti vana ofsaidi määruse järele, tundus mäng paiguti igavana. Spordi tehnilist ülekaalu vähendas Viljandi spordiringile omane üksikute jõurikkus. Nii hävitas palju värava-shansse Viljandi parem kaitsja. Tublidena paistsid veel: väravavaht, keskpoolkaitsja, vasak äär ja vasaksisemine. Spordi meeskonnast oli väga hea kaitsespaar; ka keskpoolkaitsja ja ajajaskolmik oli tugevaks pähklilik.

Nurgalöövide vahelkord 9:5 Spordi kasuks. Vahakohtunikuma toomis Kübar, Viljandi spordiring. Vihmase ilma tõttu oli publikut ainult keskmiselt, kuna lõpupoole „aiataga“ üle 200 inimese seisis. —gius.

Meiertal,

Makkabi väljapaistev väravavaht, sõitis läinud nädalal Praagasse, kus ta ülikoolis õpib. Kuna Praagas ka teisi Eesti üliõpilasi-jalgpallimängijaid leidub, kavatsesvad nad Praaga Sparta juure oma meeskonna asutada, et head treeninguvõimalust ja juhatust omandada. Sarnasel juhusel võib Meiertalist täielikult rahvusvahelisse klassi kuuluv väravavaht areneda.

Itaalias

jooksis veerandmailer Gargiullo 400 meetrit 49 sek. puhtalt. Peale 400 meetri võitis G. veel 100 mtr. ajaga 11,0 lüües Itaalia meistrit Pastorinot. Samal võistlusel kattis Davoli 1000 mtr. 2.32,6.

Stenroos kaotanud Ameerikas.

Septembri lõpul New Yorgis peetud 15 miili (24.135 mtr.) Ameerika esivõistlusel sai Pariisi olümpiavõitja Stenroos lüüa Albert Michelsonilt, kes ajaga 1.23,44,8 maa võitis. Jooksu vaheaegadena saavutas Michelson 12, 13 ja 14 miili rekordid, kuna 15 miili kohta rekord Charles Poresi nimel 1.22.45,0 seisab.

50 yardi jooksu samal võistlusel võitis Hubbard Bowmani, Scholzi ja Leconoy ees ajaga 5,6. 1 kattis Goodvin 4.28,4 ja 2 miili jooksis Ritola 9.27,6. Ka 75 ja 100 yardi võitis Hubbard oma väledate konkurentide ees aegadega 7,8 ja 10,2.

— Inglise Duff püstitas 24 tunni autosõidus uue ilmerekordi 3670 kilomeetrit 329,41 mtr. See annab tunni kiiruse 152,930 km.

— Sybil Bauer, tuntud Ameerika naisujuja ja olümpiavõitja, püstitas Long Beachis seljalüjumises 5 uut Ameerika rekordi. Need on: 50 yardi — 7.52,0; 600 y. — 9.30,6; 700 y. — 11.07,8; 800 y. — 12.44,2 880 y. — 13.56,8.

— Neeser-Neeström, Eesti elukutseline maadleja, on Viinis võitnud Austria ilmameistri Hans Kavani 16 min. 5 sek.

— Kopenhaageni linnameeskond võitis Kopenhaagenis 14.000 pealtvaataja ees Londoni amatöörmeeskonna jalgpallis 2:4.

— Ilmarekordi kahega surumises kergekaalus püstitas sakslane Wölpert 95,0 kg.

— Jack Dempsey on San Franciscos esinenud kaks kord näitepoksiks. Ta vastased olid amatöörmeistrid Larne ja Warner. Dempsey näis olevat kõrges vormis ja hästi treeneritud.

— Ivan Riley, kuulus Ameerika tõkkejooksja, on kutse poolest arhitekt. Tema eriala olla spordiväljad. Oma võistlusreisil Euroopas panna ta erilist rõhku nende tundmaõppimise peale.

— Shveits on tulnud Euroopa esivõistlustel sõudmises üldiseks võitjaks. Teiseks tuli Hollandi ja kolmandaks Prantsuse.

— London-Brightoni vahelise iga-aastase käimisvõistluse võitis tänavu W. F. Baker ajaga 8 t. 16 m. 16,4 s. Teiseks tuli kanaadlane Granville, kellel käiguks kulus 8.28.04,0 ja kolmandaks Horton 7.37.07,0.

— Joseph Guillemot, kuulus prantsuse jooksja, on elukutse poolest kokk. Viimasel ajal pidas Guillemot küll Lyonis spordiriistade kauplust, kuid sellega ei olnud tal õnne. Nüüd asub ta Pariisi ja avab restorani „Gui-Guis“, kus ta toiduvalmistamisel ise eesotsas seisab.

Ilmarändaja Eestis.**F. Z. Davur.**

30. septembril käis meie toimetuses parsilane F. Z. Davur, kes omale seab suure ülesande — jalgrattasõidu ümber maailma. Teatavasti teostas seda omal ajal kahekümneviie aasta eest — esimest korda tuntud Inglise ajakirjanik, praegune „Daily Expressi“ peatoimetaja sir John Foster-Frazer, kes suure saavutuse puhul sai mitte üksi tiitli, vaid ka... naise, isegi mõista dollarprintsessi. Sir John reisis oma vanamoelisel jalgrattal läänest idasse, kaasaegne matkaja oma kergel, moodsal rattal idast läände. Bombayst 24. jaanuaril 1924. aastal lahkudes, sõitis ta läbi India, Persia, Kaukasuse, Türgi, Bulgaaria, Serbia, Itaalia, Austria, Tšehhoslovakkia, Baieri, Shveitsi, Prantsusmaa, Belgia, Hollandi, Saksa, Daani, Rootsi, Norra, Lapimaa, Soome, Vene ja Eesti. Kogu teekonna ajal saab Davur telegraafilisi teateid Reuteri telegraafiagentuurile Londoni. Teekonna kavade ja mõnususte üle kannab hoolt ilmakuulus Thomas Cook' ja poegade reisibüroo. Matkaja rikkalikku albumit kaunistavad muu hulgas Bulgaaria, Lõunaslaavia ja Belgia kuningate ja endise Vene keisrinna-lesse Maria Feodorovna allkirjad.

Eestist sõidab ettevõtlik matkaja Lähti, Leetu, Danzigi ja kaugemale läände.

Spordiselts Kalevi raskejõusfiku osakond korraldab seltsi liigetele ja alalistele võõrastele

maadluskohtunikkude kursused.

Osavõtt maksuta.

Kursuste algus neljapäeval, 8 oktoobril, kell 7 õhtul Kalevi ruumides, Gonsiori t. 4.

Osakonna juhatus.

Kõige kasulikum sporditarbenõude ostukoht on

„Sport“

Tartus, Rüüfli tään. 11. kõnetraat 602.

Koolidele ja spordiseltsidele hinnaalandus. Kauba headuse eest täielik vastutus.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Tünn.

Nr. 33 (39). 8. oktoobril 1925. a.

Eesti meistervõistlus.

Matsh Rinne-Tünn.

Seis 1:4 kolme vliigi juures Tünni kasuks.

6. mängu tulemus — Tünni võit — üllatas mõlemaid vastaseid ja ka kõrvalseisjaid. Nagu eelmises maleosakonnas öeldud, pidas Rinne (ja ka teised) oma seisuga paremaks. Loomulikult hakkas ta — enese arvates õieti — seda „paremust“ kasutama ja „võidu“ peale mängima. Tünn, kes oma seisuga viikiandvaks hindas, oli samase taktikaga päri ja provotseeris omakorda keerustusi (41. ja iseäranis 47. käik). Ta võitis etturi ja kaitses selle, lubades vastasele 2 käiku pealetungiks kasutada, arvamises, et ega viigi võimalus sellega ei kao ja et oma võidulooted sellega suurenevad — Selle asemel, et katsuda realiseerida oma h-etturi, läks Rinne järgnevas mänguosas Tünni c-etturi rõõvimise ja sellega igavese tule saavutamise peale välja. Viimne oletus osutus ekslikuna. Äärmises ajapuuduses loobus Rinne vastupanekust, kuigi 58. h7 veel igavese tule oleks andnud kui Tünn oleks ebaõieti mänginud.

7. mäng, mis sooritati 1. oktoobril, on kõige lühem seni mängitust mõtlemissaja poolest. Nimelt kestis ta 3 t. 44 m. millest valge (Tünn) kasutas 1 t. 39 m. ja must (Rinne) — 2 t. 05 m. Tünni 11. käik üllatas vastast, kes kulutas palju aega selle peale kohase vastuse leidmiseks. Peale järgnevat löömingut arendasid mõlemad pooled omi mehi, viies kuningad varju. 19. käigul avanes valgel võimalus pealetungiks, mida ta kasutamata ei jätnud. Selle surumise tulemuseks oli Tünni ilmne edu, sest tema sai 2 ühendatud vaba etturit liputiival. Rinne pidi nende etturite vastu oma ratsu andma. Sellega sai Tünni mäng aineliselt tuntuvalt tugevamaks, nimelt 2 oda ja 3 etturit ühe oda ja 4 etturi vastu. Tünni kuningas tungis vaenlase väe selja taha, tema odad tulistasid vaenlase etturid. Selle peale loobus Rinne vastupanekust.

Seis 1:4 kahe viigi juures algas pühapäeval, 4. sept., 8. mäng. Mäng mõõdus suuremate vapustusteta. Avangust tuli Tünn (must) eraldatud d-etturiga välja. 15. käigul algas ta manööveri, mille tulemuseks oli jõudude mõlemapoolne vähenemine. Rinne säilitas avangus saavutatud väikse seisuparemuseni kuni 25. käiguni, siis seadis Tünn d-etturi edasitungiga oma mängu vähemalt tasakaalu. Rinne ettepanekul võttis Tünn viigi 39. käigul vastu, kuigi seis temale veel võidulooted sisaldas.

Seis 1:4 kolme viigi juures algas teisipäeval, 6. sept. 9. mäng.

Peeterburi. Teatame täiendavalt 4. üleriiklise turniiri tagajärje:

1. Bogoljubov	14	11. Vilner	9 1/2
2. Lövenfisch	13	12. Subarjov	9 1/2
3. P. Rabinovitsh	12 1/2	13. A. Kubbel	9 1/2
4. Verliniski	12	14. Selesniev	9
5. Dus-Hotimirski	11 1/2	15. Grigorjev	8
6. Gotthilf	11	16. Kasperski	7
7. Iljin-Shenevski	11	17. Sosin	6 1/2
8. Romanovski	11	18. Nenaarokov	6
9. A. Rabinovitsh	10	19. Freimann	5
10. Sergejev	10	20. Kutusov	4

Võitluse tulemus oli viimse vooruni kahtlane. Esikohtadale pääsenud mängijad järgnevad teine-

teisele nii ligidalt, et kõike ületavast paremusest ei või seekord juttu olla. Kui võrrelda turniirtabelis 8 esimese võitja omavahelisi tulemusi, siis selgub Verliniski tuntav ennast teiste kaasvõitlejate ees. Ta saigi selle eest eriauhinna. Iludu- auhinna said: Verliniski (Bogolj. vastu), Kubbel (Dus-Hot. vastu) ja Romanovski (Grigorjevi vastu). Vilner sai auhinna kõige parema tulemuse eest auhinna saajate vastu. 8. esimest võitjat võtavad rahvusvahelisest turniirist osa, mis algab Moskvas 5. nov. s. a. Laskeri ja Capablanca osavõttel.

Venes on maleliit riikline asutus. **Matsh Lasker-Vidmar**, mis pidi 20. sept. s. a. algama, on teadmata aja peale edasi lükatud, sest mõlemad ei taha ennast väsitada enne Moskva turniiri.

Bratislava. Tšehoslovakkia maleliidu 9. turniir lõppes Réti võiduga (9 punkti). Temale järgneb H. Engel 6 1/2 punktiga.

Mäng nr. 18.

Mängitud matshis Rinne-Tünn, 6 voor, 27. ja 29. sept. 1925.

Valge: Rinne.		Must: Tünn.	
1. e2—e4	c7—c5	31. V g1:g5	O c6:d5
2. R b1—c3	R b8—c6	32. e4:d5	K e6:d5
3. R g1—e2	g7—g6	33. O e2—f3+ K d5—e6	
4. d2—d3	O f8—g7	34. O f3—g4+ R e5:g4	
5. O c1—e3	d7—d6	35. V g5:g4 V h8—h6	
6. L d1—d2	O c8—d7	36. V g4—e4+ K e6—d5	
7. h2—h4	h7—h6	37. K f1—f2 V c8—g8	
8. f2—f3	R c6—e5	38. K f2—f3 V g8—g1	
9. R e2—f4	R g8—f6	39. c2—c4+ K d5—c6	
10. O f1—e2	L d8—a5	40. V e4—f4 d6—d5	
11. a2—a3	V a8—c8	41. K f3—f2 V g1—b1	
12. K e1—f2	a7—a6	42. c4:b5+ K c6:b5	
13. V a1—g1	O d7—c6	43. V f4:f7 V b1:b2+	
14. g2—g4	R f6—d7	44. K f2—f3 V b2—a2	
15. R f4—h3	R d7—f8	45. V f7—b7+ K b5—a4	
16. h4—h5	g6—g5	46. V b7—d7 d5—d4	
17. f3—f4	g5:f4	47. V d7—c7 V a2:a3	
18. R h3:f4	b7—b5	48. K f3—g4 Ka4—b4	
19. g4—g5	h6:g5	49. K g4—g5 V h6—h8	
20. V g1:g5	O g7—h6	50. K g5—g6 Va3—a1	
21. V g5—g3	R f8—d7	51. K g6—g7 V h8—a8	
22. V h1—g1	R d7—f6	52. V h3—g3 a6—a5	
23. R c3—d5	L a5:d2	53. h5—h6 a5—a4	
24. R d5:f6+	e7:f6	54. V g3—g5 a4—a3	
25. O e3:d2	O h6—g5	55. V g5:c5 Va1—g1+	
26. K f2—f1	K e8—e7	56. K g7—f6 a3—a2	
27. O d2—e3	O g5—h4	57. V c5—c4+ K b4—a3	
28. V g3—h3	O h4—g5		
29. R f4—d5+ K e7—e6			
30. O e3:g5	f6:g5		

Valgel: 3 t. 59 m.

Valge loobub.

Mõtlemissaeg:

Mustal: 3 t. 09 m.

Kirjavastused.

V. M., Tallinn. — Teie ülesannetest on üldse 9 ilmuvate seas. Teie võiduülesanne lahendub ka R d2—e3—f5—e7—c6, sellepärast ei kõlba.

J. K., Tallinn. — Nr. 2 ilmuvate seas; nr. 1 lahendub ka teiste käikudega.

Mit'ele. — Ülesanded olgu seisupiltel ja lehe ühel küljel.

A./S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1

on täielikum spordiabinõude vabrik Eestis. Soovitab mõõdukate hindadega abinõusid kõigi spordialade jaoks. Abinõud seisavad täielikult väljamaa paremate firmade saaduste kõrgusel.

Esitaja Tallinnas: O/ü. „ESTO“, Pikk tän. 47.

Illustreeritud hinnakirjad saadetakse soovijatele maksuta.

O.ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02
Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavalikus ja tuntud headuses, spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

48.22 oda

viskas pühapäeval Jõhvi ühisgümnaasiumi spordiringi omavahelistel võistlustel Mägar. Teised võistluste tagajärjed olid: 100 mtr. Mägar 13,0; kuul Mägar 10,76 (Viru keskkoolide rek.); kaugus Mägar 5,24; kõrgus Nordman 1,34; ketas Mägar 29,27, 1500 mtr. Nordman 5,17,5.

V. K.

Vändrast.

Vändra keskkooli omavahelised kergejõustiku võistlused peeti 24. ja 25. septembril ja need andsid võrdlemisi häid tagajärge. Paremad olid: 100 mtr. — Püll 12,1; kuul — Lind 10,49; kaugus — Kontus 5,76; 60 mtr. noorte — Mets 8,1; ketas — Lind 33,08; kolmik — Kontus 11,31; 1500 mtr. — Püll 4,51,5; 400 mtr. — Kontus 58,6; kaugus noorte — Mets 4,65; oda — Kontus 41,87; teivas — Kontus 2,82; kõrgus — Kontus 1,50; kaugus hoota — Kontus 2,67; 3000 mtr. — Püll 11,01.

A. L.

Tõstematsh

kolme Shveitsi ja kolme Prantsuse parema tõstja vahel leidis aset Pariisis. Võistlejad olid Shveitsi poolt: Reinmann (sulgkaal), Jacquenoud (kergekaal) ja Aeschmann (keskkaal). Prantsuse poolt vastavates kaaludes — Suvigny, Delloue ja Roger François. Üldiselt võitis Shveits 2145 punktiga Prantsuse 2041 punkti vastu. Üksikutest parematest saavutustest on nimetatud Reinmanni ilmerekordi kordamist kahega tõukes 110 kg., Suvigny Prantsuse rekordi püstitamist samas tõstes 107,5 kg. ja paremaga rebimises 63 kg.

Samal õhtul esines ka Rigontot, kel vähe puudus, et rebida 128 kg.

SUUR LADU

kirjutusmaterjali- ja kantseleit-
tarbeasju

PHILIPP SCHAEFER

Tallinn, Harju tän. 21 — Kõnetr. 12-12.

Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutus-
masinaid
„DALTON“
„LIPSIA“ arve-
masinad
„HANNOVERA“
„MERIVAARA“ Soome tulekindlad
rahakapid
„MONAX“ paljudamisaparaadid.

Ed. RADIUS'e kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordivõistluste auhinde, serviise ja muid kuld- ja hõbeasju.

Esimese järgu võõrastemajad
Tallinnas

„Kuld Lõvi“ „Peterburg“

Harju tän. nr. 40 Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-36 ja 18-40 Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele
Hinnad 300—1000 mk.